

אַרְבְּעִים הַמְסוּרוֹת שֶׁל אֵימָאם אֶלְנוּוִי

תְּרַגֵּם מֵעֵרַבִית לְעֵבְרִית מֵאַסְף הַמְסוּרוֹת הַיְדוּעַ:

الأربعون النووية: الأربعون في مباني الإسلام وقواعد الأحكام

דָּאָר אֶלְסִלָּאָם – הַמֶּרְכֵּז לְהַכְרַת הָאִסְלָאָם

2020

תוכן העניינים

3	חדית' מספר 1: המעשים והכוונות
3	חדית' מספר 2: האסלאם, האמונה, והאחסאן
4	חדית' מספר 3: חמשת עמודי האסלאם
5	חדית' מספר 4: הכתוב בספר
6	חדית' מספר 5: האיסור על החידושים בדת
6	חדית' מספר 6: הלב
7	חדית' מספר 7: הדת היא עצה
7	חדית' מספר 8: המְצוּוה להתאמץ למען הדת
7	חדית' מספר 9: לעשות את המְצוּוה ולהימנע מהאסור
8	חדית' מספר 10: לעשות רק את הדברים הטובים
8	חדית' מספר 11: המצווה להיזהר מהספק
9	חדית' מספר 12: חלק מחוסנו של האסלאם
9	חדית' מספר 13: וְאַהֲבָתָ לְרֵעֶךָ כְּמוֹךָ
9	חדית' מספר 14: דמו של המוסלמי
9	חדית' מספר 15: המוסר של המאמין
10	חדית' מספר 16: העצה של הנביא
10	חדית' מספר 17: שלמות בכל דבר
10	חדית' מספר 18: יראת אלה
11	חדית' מספר 19: תוקיר את אללה, ואללה יוקיר אותך
11	חדית' מספר 20: קְלִימָה
12	חדית' מספר 21: דבר אחד
12	חדית' מספר 22: האם אכנס לגן העדן?
12	חדית' מספר 23: אור והארה
13	חדית' מספר 24: האיסור על העוול
14	חדית' מספר 25: דרכים רבות לתת צדקה
15	חדית' מספר 26: החסד מצווה על כל האיברים
15	חדית' מספר 27: הצדק והחטא
16	חדית' מספר 28: היצמדות לסונה
16	חדית' מספר 29: מעשים טובים
17	חדית' מספר 30: מצוות, חובות, גבולות ואיסורים

17	חדית' מספר 31: התכחשו לעולם, ואללה יאהב אתכם
17	חדית' מספר 32: לא להזיק לאחרים
18	חדית' מספר 33: חובת ההוכחה
18	חדית' מספר 34: שינוי הרוע
18	חדית' מספר 35: אחווה
19	חדית' מספר 36: אללה עוזר לזה אשר עוזר לאחיו
19	חדית' מספר 37: תיעוד המעשים
20	חדית' מספר 38: מקורביו הנאמנים של אללה
20	חדית' מספר 39: מחילה
21	חדית' מספר 40: להיות כנווד בעולם
21	חדית' מספר 41: תאווה ואסלאם
21	חדית' מספר 42: שערי החזרה בתשובה

חזית' מספר 1: המעשים והכוונות

מאת אמיר אלמומינין², אבו חפס, עומר אבן אלחטאב³, שיתרצה ממנו אללה.

שמעתי את שליח אללה⁴, אומר, "אכן, המעשים הם בכוונות. ואכן לכל אחד, מה שהוא התכוון. אז מי שהגירה שלו הייתה למען אללה והשליח שלו, אכן הייתה ההגירה שלו למען אללה והשליח שלו. ומי שהגירה שלו הייתה בשביל עניינים ארציים או כדי להתחתן עם אישה, אז ההגירה שלו אכן הייתה בעבור זה שלשמו הוא היגר".

חזית' מספר 2: האסלאם, האמונה, והאחסאן

מאת עומר, שיתרצה ממנו אללה.

יום אחד, בעודנו יושבים עם שליח אללה⁵, בא אלינו בחור שלבש בגדים לבנים מאוד, ושיערו היה שחור מאוד, אשר לא נראו עליו סימנים של מסע, ולא הכיר אותו אף אחד מאיתנו. אז הוא התיישב ליד הנביא⁶, והניח את הברכיים שלו ליד ברכיו (של הנביא⁷), והניח את הידיים שלו על הירכיים שלו, ואמר: "מוחמד, תבשר לי על האסלאם". אז אמר שליח אללה⁸: "האסלאם הוא להעיד כי אין אלוהים מלבד אללה, ושמוחמד הוא שליחו של אללה, ולקיים את התפילה⁹, ולתת את הזכאה¹⁰, ולצום ברמדאן¹¹, ולעשות חאג'ה אל הבית, אם מצאת דרך לשם". אז הוא (הבחור) אמר: "צדקת". ואנחנו הופתענו שהוא גם שואל אותו (את הנביא) וגם מאשר את דבריו. אז הוא אמר: "תבשר לי על האמונה". אמר¹²:

---

¹ אל-בוח'ארי (1), מְסֻלָם (1907)

² מנהיג המאמינים.

³ עומר אבן אלחטאב: אחד מחבריו הקרובים של הנביא מוחמד¹³, והיה הח'ליפה השני.

⁴ - עליו ברכת אללה והשלום (בערבית)

⁵ מְסֻלָם (1)

⁶ התפילה: הכוונה לחמשת התפילות היומיות, שהן חלק ממצוות החובה שבאסלאם.

⁷ הזכאה: מס שלפי האסלאם חייבים להפריש למען טובת הכלל.

⁸ הרמדאן: אחד מחודשי השנה בלוח השנה האסלאמי, חודש אשר חובה על המוסלמים לצום בו.

⁹ חאג'ה: עלייה לרגל, אל הכעבה, שהיא גם חובה שעל המוסלמים לבצע לפחות פעם אחת בחייהם, אם יש להם את האמצעים.

"להאמין באללה ובמלאכיו, ובספריו ובשליחיו, וביום האחרון¹⁰, ולהאמין בגורל על הטוב והרע שבו". אז אמר (האיש): "צדקת", והמשיך ואמר: "תבשר לי על האיחסאן¹¹". אמר¹²: "לעבוד את אללה כמו שאתה רואה אותו, ואם אתה לא רואה אותו, אז הרי שהוא רואה אותך". אמר (האיש): "תבשר לי על השעה¹²". אמר¹³: "אין לנשאל יותר ידע מהשואל בעניינה". אמר (האיש): "אז תבשר לי על הסימנים שלה (של השעה)?" אמר¹⁴: "כאשר תלד המשרתת את הגבירה שלה, וכאשר תראה את היחף, הערום, העני, מגביהים את הבניינים שלהם". אז הוא עזב (הבחור), והמשכתי לשבת. אז הוא¹⁵ אמר: "עומר, אתה יודע מי השואל?". אמרתי: "אללה ושליחו יודעים". אמר¹⁶: "ובכן, זה גבריאלי, אשר הגיע כדי ללמד אתכם על הדת שלכם".

חדית' מספר 3: חמשת עמודי האסלאם¹³

מאת אבו עבד אל-רחמן, עבדאללה בן עומר אבן אלחטאב.

שמעתי את שליח אללה¹⁷, אומר "האסלאם בנוי על חמישה: עדות שאין אלוהים מלבד אללה ושמוחמד הוא שליחו של אללה, וקיום התפילה, ומתן הזכאה, והחאג' אל הבית, וצום הרמדאן".

---

¹⁰ היום האחרון: הכוונה ליום הדין, היום שבו יסתיים הזמן בעולם הזה, וכל הבריאה תעמוד לתת את הדין והחשבון מול הבורא.

¹¹ אחסאן: הדרגה העליונה ביותר של האמונה.

¹² השעה: שם נוסף ליום הדין

¹³ אל-בוח'ארי (8), מְסֻלָם (16)

חזית' מספר 4: הכתוב בספר¹⁴

מאת אבו עבד אל-רחמן עבדאללה בן מסעוד, שיתרצה ממנו אללה.

סיפר לנו שליח אללה ﷺ, והוא הצדיק המוצדק: "אכן, כל אחד מכם, בריאתו בבטן אימו היא ארבעים ימים כטיפה, אז הוא נהיה דם מעובה¹⁵ בדומה לכך¹⁶, אז הוא נהפך לעובר בדומה לכך¹⁷, אז נשלח אליו המלאך שיפיח בו את הרוח, ואשר מצווה בארבעה נושאים: בכתובת פרנסתו, והגיל שלו¹⁸, והמעשים שלו, והאם יהיה אומלל או שמח. באללה¹⁹, אשר אין אלוה מלבדו, שאחד מכם יעשה את המעשים של אנשי גן העדן²⁰ עד שלא יהיה ביניהם²¹ אלא מרחק של אמה²², ואז יגבור עליו הכתוב בספר²³, ואז הוא יעשה את המעשים של אנשי האש²⁴ ואחר כך יכנס לתוכה²⁵. ואם אחד מכם יעשה את המעשים של אנשי האש עד שלא יהיה בינו לבינה²⁶ אלא מרחק של אמה, ואז יגבור עליו הכתוב בספר, ואז יעשה את המעשים של אנשי גן העדן ואחר כך יכנס לשם."²⁷

---

¹⁴ אל-בוח'ארי (3208), מס' (2643)

¹⁵ דם מעובה: המושג בערבית הוא "עלקה", אשר פירושה היא "עלוקה", בגלל הצורה של העובר בשלב הזה אשר מזכירה את צורת העלוקה

¹⁶ בדומה לכך: הכוונה לאורך הזמן, 40 ימים, כמו בשלב של הטיפה.

¹⁷ בדומה לכך: כמו בהערה הקודמת.

¹⁸ הגיל שלו: האורך המדויק של החיים שלו, עד לתאריך המדויק שבו הוא יסיים את תקופת החיים שלו בעולם הזה.

¹⁹ באללה: הכוונה לשבועה באללה.

²⁰ אנשי גן העדן: הנביאים, השליחים, המאמינים, הצדיקים, ושאר האנשים שבעולם הבא יגיעו לגן העדן.

²¹ בינו ובינה: בין העושה את המעשים לבין גן העדן

²² אמה: מידת אורך.

²³ הכתוב בספר: הדברים שכתב המלאך בעוד האדם היה עובר בבטן אימו.

²⁴ אנשי האש: האנשים שבעולם הבא יגיעו לגיהנום.

²⁵ יכנס לתוכה: לתוך אש הגיהנום.

²⁶ בינו לבינה: בין העושה את המעשים לבין אש הגיהנום.

²⁷ יכנס לשם: יכנס לגן העדן.

חדית' מספר 5: האיטור על החידושים בדת²⁸

מאת אם המאמינים²⁹, אום עבדאללה, עאישה, שיתרצה ממנה אללה.

אמר שליח אללהﷺ, "מי שהמציא במה שצווינו את מה שלא ממנו³⁰, אז הוא דחוי.³¹"

ובגרסה אחרת שמתועדת אצל אימאם מְסֶלֶם³² נאמר:

"מי שעשה מעשה שלא עליו צווינו, אז הוא דחוי"

חדית' מספר 6: הלב³³

מאת אבו עבדאללה, אל-נועמאן בן באשיר, שיתרצה ממנו אללה.

שמעתי את שליח אללהﷺ, אומר: "אכן המותר ברור, ואכן האסור ברור, וביניהם יש דברים מעוררי ספק, אשר לא יודעים עליהם הרבה אנשים. אז מי שיתרחק מזה אשר מעורר ספק, הרי שהוא טוהר לדתו וכבודו. ומי שהתעכב על הדברים מעוררי הספק, התעכב על האסור. כמו הרועה שרועה מסביב לְמַרְעָה, והוא עומד להתענג בו³⁴, אבל אכן לכל מלך יש מרעה, אבל אך המרעה של אללה אסור עליו. ואכן, יש בגוף חלק אשר אם הוא טוב, טוב הגוף כולו, ואם הוא מושחת, מושחת הגוף כולו, והוא³⁵ הלב".

---

²⁸ אל-בוּח'ארי (2697), מְסֶלֶם (1718)

²⁹ אם המאמינים: כינוי לכל אחת מנשות הנביא מוחמדﷺ.

³⁰ מי שהמציא במה שצווינו את מה שלא ממנו: הכוונה למי שממציא דברים חדשים בדת, דברים אשר לא צוו על ידי אללה והשליח שלו, כמו טקסים ופולחנים חדשים, או חוקים והלכות שלא מבוססות על הדת המקורית.

³¹ דחוי: המעשים שהוא עושה לא מתקבלים אצל אללה, אלא הם נדחים, ולא רואים במעשים הללו חלק מהאסלאם.

³² מְסֶלֶם (1718)

³³ אל-בוּח'ארי (52), מְסֶלֶם (1599)

³⁴ והוא עומד להתענג בו: הצאן שלו מתקרב לשם כדי לאכול ולשתות.

³⁵ הוא: החלק הזה בגוף שמדובר עליו.

חדית' מספר 7: הדת היא עצה³⁶

מאת אבו רוקיה, תמים בן אַס אל-דארי, שיתרצה ממנו אללה.
הנביא ﷺ אמר: "הדת היא עצה", אמרנו: "על מה?", אז הוא אמר: "על אללה וספרו לשליחו, ועל מנהיגי המוסלמים ועל העם שלהם".

חדית' מספר 8: המצווה להתאמץ למען הדת³⁷

מאת אבן עומר, שיתרצה ממנו אללה.
שליח אללה ﷺ, אמר: "צויתי להילחם עד שהאנשים יעידו שאין אלוהים מלבד אללה ושמוחמד הוא שליחו של אללה, ויקיימו את התפילה, ויתנו את הזכאה. ואם הם עשו כך, הם והרכוש שלהם אסורים עלי, אלא אם זה בזכות האסלאם, והחשבון שלהם אצל אללה העליון".

חדית' מספר 9: לעשות את המצוות ולהימנע מהאסור³⁸

מאת אבו הוריירה, שיתרצה ממנו אללה.
שמעתי את שליח אללה ﷺ אומר, "מה שאסרתי עליכם, מזה תמנעו. ומה שצויתי עליכם, תביאו ממנו כמה שאתם יכולים. שאכן אבדו אלה שלפניכם בגלל עודף השאלות שלהם והמחלוקות שלהם עם הנביאים שלהם".

---

³⁶ מְסֻלִם (55)

³⁷ אל-בוּח'ארי (25) מְסֻלִם (21)

³⁸ אל-בוּח'ארי (7288), מְסֻלִם (1337)

חזית' מספר 10: לעשות רק את הדברים הטובים³⁹

מאת אבו הוריירה, שיתרצה ממנו אללה.

אמר שליח אללה ﷺ, "אכן אללה טוב, ולא יקבל אלא את הטוב. ואכן אללה ציווה את המאמינים במה שציווה בו את השליחים". אמר העליון⁴⁰, "השליחים! תאכלו מהדברים הטובים⁴¹, ותעשו את הטוב". ואמר העליון: "אלה אשר האמינו, תאכלו מהדברים הטובים אשר סיפקנו לכם". אז הוא⁴² הזכיר את האיש אשר האריך במסעו, והוא מוזנח ומאובק, ושלה ידיו אל השמיים (ואמר): "אדוני! אדוני!", בעוד שהאוכל שלו אסור, והמשקה שלו אסור, והבגד שלו אסור, והוא מתקיים מהאסור, אז איך יענו לו?

חזית' מספר 11: המצווה להיזהר מהספק⁴³

מאת אבו מוחמד, אל-חסן בן עלי אבן אבו טאליב, והוא נכדו ויקירו של שליח אללה ﷺ, שיתרצה ממנו אללה.

שמעתי את שליח אללה ﷺ אומר "עזוב את מה שגורם לך לספק, לטובת מה שלא גורם לך לספק".

---

³⁹ מקלם (1015)

⁴⁰ העליון: אללה.

⁴¹ הדברים הטובים: המאכלים שמותר לאכול על פי ההלכה האסלאמית.

⁴² הוא: הנביא מוחמד ﷺ

⁴³ אל-תרמיד' (2518), אל-נסאאי (5711)

חדית' מספר 12: חלק מחוסנו של האסלאם⁴⁴

מאת אבו הוריירה, שיתרצה ממנו אללה.

אמר שליח אללה ﷺ, "חלק מחוסנו של האסלאם של מישהו, זה עזיבת מה שלא מענייניו".

חדית' מספר 13: ואהבת לרעהו כמוד⁴⁵

מאת אבו חמזה, אנס אבן מאלק, שיתרצה ממנו אללה, משרתו של שליח אללה ﷺ.

הנביא ﷺ אמר: "לא תהיה אמונתו של אדם שלמה, עד שיאהב לאחיו את מה שהוא אוהב לעצמו".

חדית' מספר 14: דמו של המוסלמי⁴⁶

מאת אבן מסעוד, שיתרצה ממנו אללה.

אמר שליח אללה ﷺ, "דמו של המוסלמי אסור, אלא באחד מתוך שלושה (תנאים) : הנואף הזונה, ונפש תחת נפש, וזה הנוטש את הדת והיוצא נגדה".

חדית' מספר 15: המוסר של המאמין⁴⁷

מאת אבו הוריירה, שיתרצה ממנו אללה.

שליח אללה ﷺ אמר: "מי שהאמין באללה וביום האחרון⁴⁸, ידבר דברים טובים או ישמור על שתיקה. ומין שהאמין באללה וביום האחרון, יהיה נדיב כלפי השכן שלו. ומי שהאמין באללה וביום האחרון, יהיה נדיב כלפי האורח שלו".

---

⁴⁴ אל-תרמיד' (2318), אבן מאג'ה (3976)

⁴⁵ אל-בוח'ארי (13), מְסֻלַם (45)

⁴⁶ אל-בוח'ארי (6878), מְסֻלַם (1676)

⁴⁷ אל-בוח'ארי (6019), מְסֻלַם (47)

⁴⁸ היום האחרון: אחד משמותיו של יום הדין.

חדית' מספר 16: העצה של הנביא⁴⁹

מאת אבו הוריירה, שיתרצה ממנו אללה.

מישהו אמר לנביאﷺ: "תייעץ לי". אמרﷺ: "אל תתרגז". אז חזר שוב ושוב (על הבקשה ליעוץ), אמר (הנביאﷺ, שוב ושוב): "אל תתרגז".

חדית' מספר 17: שלמות בכל דבר⁵⁰

מאת אבו יעלא, שדאד אבן אוס, שיתרצה ממנו אללה.

שליח אללהﷺ אמר: "אללה ציווה את השלמות בכל דבר, אז אם שחטתם⁵¹, תשחטו בשלמות, ואם זבחתם⁵², תזבחו בשלמות. וישחז כל אחד מכם את הלהב שלו⁵³ כדי להקל על הזבח שלו".

חדית' מספר 18: יראת אללה⁵⁴

מאת אבו ד'ר, ג'ונדאב אבן ד'ונאדה, ואבו עבד אלרחמן מועאד' אבן ג'בל, שיתרצה מהם אללה.

שליח אללהﷺ אמר: "תיראו מאללה בכל אשר תהיו, ותעשו מעשה טוב לאחר כל מעשה רע כדי למחוק אותו, ותתנהגו לאנשים בהתנהגות טובה".

---

⁴⁹ אל-בוח'ארי (6116)

⁵⁰ מְסֻלִים (1955)

⁵¹ אם שחטתם: כאשר שוחטים בהמות למאכל וכו'.

⁵² אם זבחתם: כאשר זובחים בהמות כמנחה וכו'.

⁵³ את הלהב שלו: את הכלי שבו הוא משתמש לשחיטת הבהמות למאכל ואת הזבחים שהוא מעלה כמנחה וכו'.

⁵⁴ אל-תרמיד'י (1987)

חזית' מספר 19: תוקיר את אללה, ואללה יוקיר אותך⁵⁵

מאת עבד אללה אבן עבאס, שיתרצה ממנו.

יום אחד הייתי מאחורי שליח אללהﷺ, והוא אמר, "בחור צעיר! אכן אני אלמד אותך מילים⁵⁶. תוקיר את אללה, ואללה יוקיר אותך. תוקיר את אללה, ותמצא אותו לפניך. אם שאלת, אז תשאל את אללה, ואם נעזרת, אז תיעזר באללה. ודע שאם האומה התאחדה כדי לעזור לך במשהו, לא יעזרו לך אלא במה שכבר כתב לך אללה. ואם התאחדו כדי להזיק לך במשהו, לא יזיקו לך אלא במה שכבר כתב עליך אללה. הורמו העטים, והתייבשו הדפים".

ובגרסה אחרת⁵⁷ נאמר: "תוקיר את אללה, ותמצא אותו מולך. דע את אללה בזמנים הטובים, והוא יידע אותך גם בזמנים הקשים. ודע שמה שהחטיא אותך, לא היה מגיע אליך. ומה שהגיע אליך, לא היה מחטיא אותך. ודע שהניצחון בא עם הסבלנות, והפורקן עם המכאוב, ועם הקושי ההקלה".

חזית' מספר 20: פלימה⁵⁸

מאת אבו מסעוד, עוקבה בן עמרו אל-אנסאר אל-בדרי, שיתרצה ממנו אללה.

אמר שליח אללהﷺ, "אכן, ממה שהבינו האנשים ממילות הנבואה הקודמות: אם לא נכלמת, תעשה מה שרצית".

---

⁵⁵ אל-תרמיד'י (2516)

⁵⁶ "אלמד אותך כמה מילים": אתן לך כמה עצות.

⁵⁷ ריאד אל-סאלחין (62)

⁵⁸ אל-בוח'ארי (3484, 6120)

חזית' מספר 21: דבר אחד⁵⁹

מאת אבו אבו עמרו, שנקרא גם אבו עמרה, סופיאן אבן עבדאללה, שאללה יתרצה ממנו. אמרתי, "שליח אללה! תגיד לי דבר אחד באסלאם, שלא אשאל עליו אף אחד מלבדך", אז הוא ﷺ אמר: "תגיד 'אני מאמין באללה!', ולאחר מכן התיישר".

חזית' מספר 22: האם אכנס לגן העדן?⁶⁰

מאת אבו עבדללה, ג'אביר אבן עבדאללה אל-אנסארי, שאללה יתרצה ממנו. מישהו שאל את שליח אללה ﷺ, ואמר, " האם אתה חושב שאם התפללתי את התפילות המצוות, וצמתי את הרמדאן, ועשיתי את המותר, ונמנעתי מהאסור, ולא הוספתי דבר לדת שלך, האם אכנס לגן העדן?" אמר ﷺ: "כן".

חזית' מספר 23: אור והארה⁶¹

מאת אבו מאלק, אלחארית' בן עאסים אל-אשערי, שאללה יתרצה ממנו. אמר שליח אללה ﷺ, "הטהרה היא מחצית האמונה, והתודות לאללה ממלאים את המאזניים⁶², והשבחים לאללה והתודות לאללה ממלאות את מה שבין השמיים והארץ. והתפילה⁶³ היא אור, והצדקה היא הוכחה, והסבלנות היא הארה, והקוראן הוא תוכחה לך או עליך. כל האנשים רצים כדי למכור את נשמתם, בין אם זה תמורת פדיונה ובין אם זה לחורבנה".

---

⁵⁹ מְסֻלִים (38)

⁶⁰ מְסֻלִים (15)

⁶¹ מְסֻלִים (223)

⁶² המאזניים: המאזניים עליהם נשקלים המעשים הטובים והמעשים הרעים של כל בן אדם

⁶³ התפילה: במקור המילה היא "סלאה", והכוונה לתפילות הרשמיות שנעשות לפי מבנה קבוע, כמו למשל חמשת התפילות היומיות, והכוונה היא לא לתפילות האישיות והגמישות.

חזית' מספר 24: האיסור על העוול⁶⁴

מאת אבו ד'ר אלע'פארי, שיתרצה ממנו אללה, שמסר מהנביא ﷺ, שמסר מריבוננו, שיתברך ויתעלה, אשר אמר:

"הוי עבדיי! אסרתי על עצמי את העוול, ואסרתי אותו גם עליכם, אז אל תעשקו אחד את השני. הוי עבדיי! כולכם תועים מלבד אלו אשר אני הדרכתי, אז בקשו ממני הדרכה ואני אדריך אתכם. הוי עבדיי! כולכם רעבים מלבד אלו אשר אני האכלתי, אז בקשו ממנו אוכל, ואני אאכיל אתכם. הוי עבדיי, כולכם ערומים מלבד אלו שאני הלבשתי, אז בקשו ממני לבוש, ואני אלביש אתכם. הוי עבדיי! חטאתם יומם ולילה, ואני סלחתי על כל חטאיכם, אז בקשו ממני מחילה, ואני אמחל לכם. הוי עבדיי! לא תוכלו להזיק לי, ולא תוכלו להועיל לי. הוי עבדיי! אם הראשונים והאחרונים שביניכם, ובני האדם והשדים שביניכם, היו כולם צדיקים כאדם בעל הלב הכי טהור ביניכם, זה לא היה מוסיף למלכותי דבר. הוי עבדיי! אם הראשונים והאחרונים שביניכם, ובני האדם והשדים שביניכם, היו כולם רשעים כמו האיש בעל הלב הכי מושחת ביניכם, זה לא היה גורע ממלכותי דבר. הוי עבדיי! אם הראשונים והאחרונים שביניכם, ובני האדם והשדים שביניכם, היו מתאספים כולם במקום אחד ומבקשים ממני דברים, והייתי נותן לכולם את כל אשר ביקשו, זה לא היה גורע דבר ממה שברשותי, אף לא כמה שנגרע מהאוקיאנוס על ידי מחט הנטבל בו. הוי עבדיי! אני מתחשבן אתכם רק על מעשיכם, ושופט אותכם רק עליהם. לכן, זה אשר מוצא טוב, שישבח את אללה, וזה אשר מצא דבר אחר, עליו להאשים רק את עצמו"

---

⁶⁴ מס' (2577)

חדית' מספר 25: דרכים רבות לתת צדקה⁶⁵

מאת אבו ד'אר, שאללה יתרצה ממנו.

קבוצת אנשים מבין חבריו של שליח האלﷺ, אמרו לנביאﷺ "הוי שליח אללה! העשירים גרפו את השכר! הם מתפללים כפי שאנו מתפללים, והם צמים כפי שאנו צמים, והם נותנים הרבה לצדקה בזכות ההון שלהם!". הואﷺ אמר "האם אללה לא נתן לכם דברים כדי שתוכלו לתת מהם לצדקה? אכן, כל תסביח⁶⁶ הוא צדקה, וכל תכביר⁶⁷ הוא צדקה וכל תחמיד⁶⁸ וכל תהליל⁶⁹ הוא צדקה, והוראת הטוב היא צדקה, ואיסור על הרע הוא צדקה, וביחסי האישות הכשרים יש צדקה". אז הם אמרו "שליח אללה! כאשר אנו ממלאים את תאוות הבשר שלנו, הם נקבל על זה שכר?" והואﷺ אמר "האין אתם רואים שאם תספקו את תאוותכם באופן אסור אתם תענשו על כך? באותה המיד, אם תעשו זאת באופן כשר, אתם תקבלו על זה שכר".

---

⁶⁵ מִקְלָם (1006)

⁶⁶ תִּסְבִּיחַ (تَسْبِيح): מתייחס לאמירת הביטוי "סובחאנאללה" (سبحان الله) כשם שתחמיד (تحميد) מתייחס לאמירת הביטוי "אלחמדולילה" (الحمد لله).

⁶⁷ התכביר (בערבית تَكْبِير) הוא המונח הערבי לביטוי "אללה אַכְבֵּר" (الله أَكْبَرُ, מילולית: "האל גדול" או "האל הוא הגדול ביותר").

⁶⁸ תחמיד: אמירת אלחמדוללה (מערבית: الحمد لله) הוא ביטוי בערבית שמשמעותו "השבח לאללה", "שבחו את אללה" או "כל השבחים לאללה", בדומה לביטוי העברי "הללויה" או "השבח לאל".

⁶⁹ תהליל (בערבית: تهليل) הוא מושג בדת האסלאם, אשר מתאר את השימוש במשפט "לא אֵלָה אֵלָא אַלֵּלָה" (שמשמעותו "אין אלוה מלבד אללה")

חדית' מספר 26: החסד מצווה על כל האיברים⁷⁰

מאת אבו הורייה, שיתרצה ממנו אללה.

שליח אללה ﷺ אמר "על כל איבר של האדם לעשות חסד בכל יום שבו השמש זורח: לערוך משפט צדק בין שני אנשים זה חסד, לעזור לאדם לעלות על בהמתו או להעמיס עליה את משאו זה חסד, המילה הטובה היא גם חסד, וכל צעד שאתם עושים לעבר התפילה הוא חסד, ולהסיר מכשולים מהדרך זה חסד".

חדית' מספר 27: הצדק והחטא⁷¹

מאת אל-נוואס בן סמעאן, שיתרצה ממנו אללה.

אמר הנביא ﷺ "הצדק נמצא באופי הטוב, והחטא הוא זה אשר שוכן בנשמתך ואשר אינך רוצה שאנשים יגלו".

ומאת ואביסה בן מעבד, שיתרצה ממנו אללה.⁷²

באתי אל שליח אללה ﷺ, והוא אמר: "הגעת על מנת לשאול בעניין הצדק" ואני אמרתי "כן". אז הוא ﷺ אמר "תשאל את לבך. הצדק הוא זה אשר הנשמה מרגישה בנוגע לו שלוה, והלב חש בנינוחות. והחטא הוא זה אשר שוכן בנשמתך וגורם לתחושת אי-נוחות בחזה, אפילו אם אנשים עודדו את זה".

---

⁷⁰ אל-בוח'ארי (2891), מְסַלַם (1009)

⁷¹ מְסַלַם (2553)

⁷² אל-דארמי (2533), אחמד (17999)

חדית' מספר 28: היצמדות לסונה⁷³

מאת אבו נג'יח, אל-ערבאד בן סאריה, שיתרצה ממנו אללה.

שליח אללה ﷺ נשא לנו דרשה, ובה הלבבות שלנו התמלאו בפחד, ודמעות זלגו מעינינו. אז אמרנו "שליח אללה! נראה שזאת היא דרשת פרידה! אז ייעץ לנו!" והוא ﷺ אמר "אני מייעץ לכם להיות יראים מאללה, להקשיב ולציט, אפילו אם עבד יהפוך לאדונכם. אלו מכם אשר יזכו לחיים ארוכים עוד יחזו בשערוריות, אז עליכם להיצמד לדרכי ולדרכם של הח'ליפים ישרי הדרך. היצמדו אל הדרך, היזהרו מחידושים בדת, מפני שכל חידוש כזה הוא תעייה".

חדית' מספר 29: מעשים טובים⁷⁴

מאת מעאד' בן ג'בל, שיתרצה ממנו אללה.

אמרתי "שליח אללה! למד אותי מעשה אחד שיקח אותי לגן העדן וישמור עלי מאש הגיהנום!", אז הוא ﷺ אמר "שאלת אותי בעניין רציני, אך יחד עם זאת, קל הדבר עבור זה אשר אללה מקל זאת עליו: עבוד את אללה מבלי לייחס לו שותפים, קיים את התפילה, שלם את הזכאה, צום ברמדאן, ועלה לרגל אל הבית". אז הוא ﷺ אמר "הלא אדריך אותך אל האמצעים המובילים אל הטוב? הצום המגן, הצדקה המכבה את החטאים כפי שהמים מכבים את האש, ותפילתו של האדם בשעות הקטנות של הלילה". אז הוא ﷺ קרא "קמים הם ממיטותיהם, קוראים לאללה ביראה ותקווה ותורמים לצדקה חלק ממה שהענקנו להם. אף אחד אינו יודע את הגמול הטוב המצפה להם על מעשיהם הטובים"⁷⁵. אז הוא ﷺ אמר "הלא אודיעך על ראש העניין, עמודו ושיאו? הראש הוא האסלאם, והעמוד הוא התפילה, והשיא הוא המאמץ", אז הוא ﷺ אמר "הלא אספר לך על היסודות?, ואני אמרתי "כן, שליח

⁷³ אבו דאוד (4607), אל-תרמיד' (266)

⁷⁴ אל-תרמיד' (2161).

⁷⁵ הקוראן פרק 32 פסוקים 16-17.

אללה". אז הוא החזיק את לשונו ואמר "תשלוט בזה". אמרתי "שליח אללה, האם אנו ניתן דין וחשבון על מה שנגיד אמצעותו?", והוא ⁷⁶ אמר "מועד! אבוד אתה! היש דבר אשר משליך את האנשים עם פניהם אל אש הגיהנום מלבד הקציר של לשונותיהם?"

חדית' מספר 30: מצוות, חובות, גבולות ואיסורים⁷⁶

מאת אבו ת'עלבה, אלח'שני ג'רת'ום בן נאשר, שיתרצה ממנו אללה שליח אללה ⁷⁶ אמר "אכן, אללה נתן מצוות חובה, אז אל תזניחו אותן. הוא הציב גבולות, אז אל תחצו אותם. הוא קבע איסורים, אז אל תפרו אותם. הוא נותר שקט בנוגע לכמה דברים, רק מתוך חמלה כלפיכם, לא מתוך שכחה, אז אל תחפשו אותם."

חדית' מספר 31: התכחשו לעולם, ואללה יאהב אתכם⁷⁷

מאת אבו אל-עבאס, סהל בן סעד אל-סאעדי, שיתרצה ממנו אללה איש אחד הגיע אל הנביא ⁷⁷ ואמר "שליח אללה! הדרך אותי למעשה אחד שאם אעשהו, אללה יאהב אותי והאנשים יאהבו אותי". אז הוא ⁷⁷ אמר "התכחש לעולם ואללה יאהב אותך, והתכחש לנכסיהם של האנשים והאנשים יאהבו אותך"

חדית' מספר 32: לא להזיק לאחרים⁷⁸

מאת אבו סעיד, סעד בן מאלק בן סנאן אל-חדרי, שיתרצה ממנו אללה. הנביא ⁷⁸ אמר "אל תרשו לאחרים להזיק לכם, ואל תזיקו לאחרים".

---

⁷⁶ אל-דארקטני (4/183), אל-ביהקי (20217).

⁷⁷ אבן מאג'ה (4102), אל-טבראני (6/193).

⁷⁸ אל-ביהקי (11718), אימאם מאלק (אלמואטא 2/745), אבן מאג'ה (2675, 2340), אימאם אל-שאפעי ("אלאם 8/639).

חדית' מספר 33: חובת ההוכחה⁷⁹

מאת אבן עבאס, שאללה יתרצה משניהם.

שליח אללה ﷺ אמר "אם אנשים היו מקבלים כל מה שהם היו תובעים, הם היו תובעים שלא בצדק את הונם וחייהם של אחרים. לכן, חובת ההוכחה היא על התובע, והשבועה על המכחיש"

חדית' מספר 34: שינוי הרוע⁸⁰

מאת אבו סעיד אל-ח'דרי, שיתרצה ממנו אללה.

שמעתי את שליח אללה ﷺ אומר "מי מכם שראה רוע, עליו לשנות אותו במו ידיו. אם לא יכל, אז בלשונו. ואם לא יכל, אז בלבו, וזאת היא הדרגה הנמוכה באמונה".

חדית' מספר 35: אחווה⁸¹

מאת אבו הוריירה, שיתרצה ממנו אללה.

שליח אללה ﷺ אמר "אל תקנאו זה בזה, ואל תנפחו מחירים אחד לשני, ואל תשנאו אחד את השני, ואל תפנו גבכם אחד לשני, ואל תחתרו אחד תחת השני במסחר. במקום זה, היו עבדים לאללה, ואחים אחד לשני. המוסלמי הוא האח של המוסלמי, הוא לא עושק אותו, ולא מכשיל אותו, ולא משקר לו, ואף אינו בז לו. יראת אללה נמצאת כאן" אז הוא הצביע על

---

⁷⁹ אל-ביהקי (סנן 10/252), מלא עלי קארי (שרח מסנד אבו חניפה 78).

⁸⁰ מסלם (49), אבן חבאן (308).

⁸¹ מסלם (2564).

החזה שלו שלוש פעמים. "זה כבר רע מאוד שמוסלמי יבוז לאחיו המוסלמי. המוסלמי כולו אסור על המוסלמי האחר: בדמו, רכושו וכבודו".

חזית' מספר 36: אללה עוזר לזה אשר עוזר לאחיו⁸²

מאת אבו הוריירה, שיתרצה ממנו אללה.

הנביא ﷺ אמר "זה שיסיר צער ממאמין בעולם הזה, אללה יסיר ממנו צער ביום הדין. זה שמקל על האדם שנמצא במצוקה, אללה יקל עליו גם בעולם הזה וגם בעולם הבא. מי שמחפה על מוסלמי, אללה יחפה עליו בעולם הזה ובעולם הבא. אללה יעזור לעבדו, כל עוד שהוא עוזר לאחיו. זה אשר צועד בדרך אל הידע, אללה יקל עליו את הדרך אל גן העדן. כאשר אנשים מתאספים באחד מבתיו של אללה, קוראים מספרו של אללה, ולומדים אותו, שלוה יורדת עליהם, רחמים עוטפים אותם, מלאכים חגים סביבם, ואללה מזכיר אותם בין אלו שבסביבתו. זה שמעשיו האטו אותו, לא יזורז על ידי השושלת שלו".

חזית' מספר 37: תיעוד המעשים⁸³

מאת אבן עבאס, שיתרצה ממנו אללה.

שליח אללה ﷺ אמר שריבונו⁸⁴ אמר: "אללה הנעלה כתב את המעשים הטובים ואת המעשים הרעים, ואז הסביר זאת: מי שהתכוון לעשות מעשה טוב, אך לא עשה זאת, אללה כותב זאת אצלו כמעשה טוב שהושלם. אם הוא התכוון לעשות זאת, וגם עשה זאת, אז אללה כותב זאת כעשר מעשים טובים, ואף פי שבע מאות, ואף פי הרבה יותר מזה. אך, אם הוא

---

⁸² מְסֻלַם (2699).

⁸³ אל-בוּח'ארי (6491), מְסֻלַם (131).

⁸⁴ אללה.

התכוון לעשות מעשה רע, ולא עשה אותו, אללה כותב זאת כמעשה טוב שהושלם. אם הוא התכוון לבצע אותו⁸⁵ וגם ביצע אותו, אללה כותב זאת כמעשה רע אחד".

חזית' מספר 38: מקורביו הנאמנים של אללה⁸⁶

מאת אבו הוריירה, שיתרצה ממנו אללה.

שליח אללה ﷺ אמר, שאללה אמר: "מי שהיה אויב לאחד ממקורביו הנאמנים, הכרזתי עליו מלחמה. עבדי אינו מתקרב אלי, אלא באמצעות הדברים האהובים עלי שאני צויתי עליו. עבדי ממשיך להתקרב אלי באמצעות סופרארוגציה⁸⁷, עד שאני אוהב אותו. כאשר אני אוהב אותו, אני כאוזניו שבהם הוא שומע, וכראייתו שבאמצעותה הוא רואה, וכידו שבה הוא משתמש, וכרגלו שבה הוא הולך. אם הוא יבקש ממני משהו, אני בוודאות אתן לו את מבוקשו. אם הוא יבקש בי מחסה, אני בוודאות אעניק לו מחסה".

חזית' מספר 39: מחילה⁸⁸

מאת אבן עבאס, שיתרצה ממנו אללה.

שליח אללה ﷺ אמר: "אללה הקל עלי בכך שהוא מחל לאומה שלי על טעויותיהם, על שכחתם, ועל מה שנכפה עליהם לעשות"

---

⁸⁵ את המעשה הרע.

⁸⁶ אל-בוח'ארי (6502)

⁸⁷ מעשים טובים שאינם חובה, ובכל זאת עושים אותם מרצון (בערבית: نافلة).

⁸⁸ אבן מאג'ה (2045), אל-ביהקי (15490)

חדית' מספר 40: להיות כנווד בעולם⁸⁹

מאת אבן עומר, שיתרצה ממנו אללה.
שליח אללה ﷺ אחז אותי בכתפי ואמר "היה בעולם הזה כזר או נווד".
כמו כן, אבן עומר היה אומר: "בערב אל תצפה לבוקר, ובבוקר אל תצפה לערב. הפק את המיטב מבריאותך לפני בואו של החולי, והפק את המיטב מחייך לפני בואו של המוות".

חדית' מספר 41: תאוה ואסלאם⁹⁰

מאת אבו מוחמד, עבד אללה בן עמר בן אל-עאס, שיתרצה ממנו אללה.
שליח אללה ﷺ אמר "לא תאמינו עד שתכפיפו את תשוקותיכם למה שהבאתי".⁹¹

חדית' מספר 42: שערי החזרה בתשובה⁹²

מאת אנס בן מאלק, שיתרצה ממנו אללה.
שמעתי את שליח אללה ﷺ אומר: אללה אמר "בן האדם! כל עוד שאתה קורא לי ומבקש ממני, אסלח לך על מה שעשית ללא השתהות. בן האדם! אפילו אם החטאים שלך היו מגיעים אל העננים שבשמיים, ואז היית מבקש ממני לסלוח לך, הייתי סולח לך. בן האדם! אפילו אם היית מתייצב לפני עם חטאים כגודל פני האדמה, והיית פונה אלי, מבלי לייחס לי שותפים⁹³, אז הייתי מעניק לך מחילה הגדולה אף יותר מזה"

---

⁸⁹ אל-בוח'ארי (6416), אל-תרמיד' (2333), אבן מאג'ה (4114), אבן חבאן (698), אחמד (4764)

⁹⁰ אבן חג'ר אל-עסקלאני (פתח אל-בארי 13/302), אל-ד'הבי (אל-כבאאר 468), אבן רג'ב (ג'אמע אל-עלום ואל-חכם 2/393)

⁹¹ מה שהבאתי, דהיינו האסלאם

⁹² אל-תרמיד' (3540), אחמד (13493), אל-סיוטי (אל-ג'אמע אל-סע'יר 6047)

⁹³ מבלי לייחס שותפים, דהיינו מבלי לעבוד עבודה זרה.